

Številka: 018-155/2024-9

Datum: 28. 1. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Sama Červeka kot predsednika senata, mag. Zlate Jerman kot članice senata in Aleksandra Petrovčiča kot člana senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Sukcesivna dobava živil po smernicah zelenega javnega naročanja*« in na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj Geaprodukt, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), 28. 1. 2025

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se razveljavi odločitev o oddaji javnega naročila za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 460-1/2024-12/8 z dne 5. 11. 2024.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške v višini 1.674,14 eurov v 15 dneh po vročitvi tega sklepa.

Obrazložitev:

Naročnik je v postopku oddaje javnega naročila (objava obvestila o javnem naročilu 19. 8. 2024 na portalu javnih naročil, pod št. objave JN005857/2024-EUe16/01, in 19. 8. 2024 v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije, pod št. objave 495641-2024) z dokumentom »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 460-1/2024-12/8 z dne 5. 11. 2024 (objava 6. 11. 2024 na portalu javnih naročil, pod št. objave JN005857/2024-ODL/01), ki se nanaša na 34 sklopov, ponudnike med drugim obvestil, da je za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 izbral ponudbo ponudnika Pitus, d. o. o., Maribor (v nadaljevanju: izbrani ponudnik).

Vlagatelj je 18. 11. 2024 na portalu eRevizija vložil zahtevek za revizijo z dne 18. 11. 2024 ter predlagal razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila in povračilo stroškov. Vlagatelj je uveljavljal, da izbrani ponudnik ni sledil navodilom iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in ni izkazal izpolnjevanja pogojev iz poglavja C (*Vključitev smernic za zeleno javno naročanje*), saj v ponudbi (tabela Excel) ni ustrezno označil, katera ponujena živila so ekološka

(oznaka s črko E), lokalnega izvora (oznaka s črko L) in iz sheme kakovosti (oznaka s črko S), zato bi moral naročnik upoštevati, da je izbrani ponudnik oddal »*tehnično nepopolno ponudbo*«, zaradi česar bi jo moral izločiti, ker ni dopustna [v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3)]. Vlagatelj je še navedel, da ta pomanjkljivost ni očitna napaka, ki jo lahko naročnik spregleda, pri čemer dejstvo, da izbrani ponudnik s tem, ko ni označil živil, ki bi jih moral ponuditi (živila, ki so ekološka, lokalnega izvora in iz sheme kakovosti), »*dejansko ni ponudil ustreznih živil*«.

Naročnik je prek portala eRevizija 19. 11. 2024 ob 15.22 izbranemu ponudniku poslal zahtevek za revizijo in ob 15. 28 še dopis z dne 19. 11. 2024, s katerim ga je pozval, da se o zahtevku za revizijo izjasni najkasneje do 21. 11. 2024.

Naročnik je prek portala eRevizija 21. 11. 2024 ob 10.01 izbranemu ponudniku znova poslal zahtevek za revizijo in dopis z dne 19. 11. 2024, s katerim ga je pozval, da se o zahtevku za revizijo izjasni najkasneje do 21. 11. 2024.

Naročnik je izbranemu ponudniku 21. 11. 2024 ob 10.21 po elektronski pošti poslal sporočilo s pozivom za pojasnilo, kateri certifikat dokazuje katero zahtevo (E, L, S) iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32.

Izbrani ponudnik je naročniku 21. 11. 2024 ob 18.16 po elektronski pošti poslal pojasnilo v zvezi z elektronskim sporočilom, poslanim 21. 11. 2024 ob 10.21.

Naročnik je izbranemu ponudniku 22. 11. 2024 ob 14.33 po elektronski pošti poslal sporočilo s pozivom za dodatno pojasnilo certifikatov za sklopa 2 in 26.

Naročnik je 22. 11. 2024 ob 16.49 po elektronski pošti prejel pojasnilo izbranega ponudnika, ki se nanaša na poziv iz elektronskega sporočila, poslanega 22. 11. 2024 ob 14.33.

Naročnik je prek portala eRevizija 26. 11. 2024 ob 11.52 vlagatelju poslal dopis z dne 26. 11. 2024, ki mu je predložil pojasnila izbranega ponudnika z dne 21. in 22. 11. 2024, ki jih je prejel po elektronski pošti, in ga pozval, da se opredeli do navedb izbranega ponudnika.

Izbrani ponudnik je prek portala eRevizija 26. 11. 2024 ob 15.45 vložil vlogo z dne 26. 11. 2024, v kateri je pojasnjeval tisto, v zvezi s čimer mu je naročnik 21. in 22. 11. 2024 poslal elektronski sporočili, pri čemer je izbrani ponudnik tudi izrecno navedel oznake s črkami E, L in S.

Naročnik je prek portala eRevizija 26. 11. 2024 ob 16.12 vlagatelju poslal dopis z dne 26. 11. 2024, ki mu je predložil pojasnila izbranega ponudnika (vloga z dne 26. 11. 2024, ki jo je izbrani ponudnik vložil prek portala eRevizija), in ga pozval, da se opredeli do navedb izbranega ponudnika.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 27. 11. 2024, ki jo je vložil 27. 11. 2024 ob 14.44 prek portala eRevizija, opredelil do ravnanj naročnika in izbranega ponudnika med predrevizijskim postopkom in postopkom oddaje javnega naročila.

Naročnik je z dokumentom »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, ki ga je vložil 15. 11. 2024 na portalu eRevizija, zahtevek za revizijo in vlagateljovo zahtevo za povrnitev stroškov zavrnil. Naročnik je navedel, da:

- je izbranemu ponudniku 19. 11. 2024 prek portala eRevizija posredoval zahtevek za revizijo in ga pozval, da se izjasni do 21. 11. 2024, vendar je naknadno ugotovil, da je na portalu eRevizija vnesel napačen elektronski naslov izbranega ponudnika, zato ga je ponovno

- pozval, da se izjasni do 21. 11. 2024, pri čemer je izbrani ponudnik 26. 11. 2024 predložil pojasnilo, ki ga je naročnik zaradi zagotavljanja kontradiktornosti 26. 11. 2024 poslal vlagatelju v opredelitev,
- je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, poglavje C, točki 2 in 3, določil, kako je treba izpolniti tehnične zahteve, naknadno pa je na podlagi vprašanja prek portala javnih naročil spremenil dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in dopolnil obrazec OBR4 Priloga 1 z dodatnim stolpcem, v katerega ponudniki vpišejo označbe E, L in S, vendar pa ni nikjer določil, da je taka označba obvezna, temveč je bila zahteva po označbi dana le zaradi lažjega ugotavljanja izpolnjevanja pogojev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, iz predloženih certifikatov in prejetega pojasnila pa je lahko ugotovil izpolnjevanje teh pogojev,
 - je izbrani ponudnik s tem, ko ni v posebnem stolpcu označil E, L ali S; storil očitno napako, ki jo je lahko popravil skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3,
 - je na podlagi petega odstavka 89. člena ZJN-3 pozval izbranega ponudnika, da do 21. 10. 2024 pojasni ponudbo, izbrani ponudnik pa je 18. 10. 2024 predložil certifikate, na katerih je označil, za kateri sklop in za katero posamezno živilo certifikat izkazuje izpolnjevanje pogojev, s tem pa ni spreminjal ponudbe, da bi postala konkurenčnejša,
 - je po prejemu zahtevka za revizijo izbranega ponudnika prek portala eRevizija 21. 11. 2024 pozval, da se izjasni o zahtevku za revizijo, kar je lahko skladno s 27. členom ZPVPJN storil do 26. 11. 2024,
 - je izbrani ponudnik odgovoril 26. 11. 2024, prejeti odgovor izbranega ponudnika je preveril in ta dokazuje pravilnost naročnikove odločitve,
 - je vlagatelja 26. 11. 2024 seznanil s prejetim odgovorom izbranega ponudnika,
 - ni utemeljena vlagateljeva navedba iz vloge z dne 27. 11. 2024, da kot naročnik ni ravnal skladno s 27. členom ZPVPJN,
 - ni utemeljena niti vlagateljeva navedba iz vloge z dne 27. 11. 2024, da je izbral ponudbo, ki ni dopustna, saj označba živil z oznakami s črkami E, S in L ni bila obvezna, izbrani ponudnik pa je ustrezno pojasnil ponudbo že med postopkom oddaje javnega naročila,
 - ni utemeljena niti vlagateljeva navedba iz vloge z dne 27. 11. 2024, da ni bila podana očitna napaka v ponudbi izbranega ponudnika, saj je izbrani ponudnik le pojasnil certifikate, ki jih je predložil v postopku oddaje javnega naročila,
 - je izbranemu ponudniku poslal zahtevek za revizijo v izjasnitev pravilno 21. 11. 2024, s čimer je odpravil napako v elektronskem naslovu, ko je izbranemu ponudniku poslal zahtevek za revizijo 19. 11. 2024.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 9. 12. 2024, ki jo je vložil 9. 12. 2024 prek portala eRevizija, opredelil do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo in pojasnil, zakaj se z njimi ne strinja.

Naročnik je 9. 12. 2024 prek portala eRevizija Državni revizijski komisiji posredoval zahtevek za revizijo in dokumentacijo.

Državna revizijska komisija je z dopisom št. 018-155/2024-4 z dne 23. 12. 2024, ki ga je vložila 23. 12. 2024 na portalu eRevizija, seznanila izbranega ponudnika z zahtevkom za revizijo in mu omogočila, da se o njem izjasni v roku treh delovnih dni od prejema dopisa Državne revizijske komisije, s čimer je odpravljala napako, ki jo je naročnik storil med predrevizijskim postopkom, ko je izbranega ponudnika z dopisom z dne 19. 11. 2024 napačno poučil o dolžini roka za izjasnitev o zahtevku za revizijo, saj mu je z določitvijo datuma možnosti izjasnitve do 21. 11. 2024 glede na pravila o štetju rokov [gl. peti odstavek 1. člena ZPVPJN in drugi odstavek 111. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP) v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN] zagotovil le dva delovna dneva. Čeprav je treba pritrčiti naročniku (dokument »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 5, predzadnji odstavek), da je izbrani ponudnik prek portala eRevizija 26. 11. 2024 ob 15.45 vložil vlogo z dne 26. 11. 2024,

kar je upoštevalo pravila o številu rokov (gl. peti odstavek 1. člena ZPVPJN in drugi odstavek 111. ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN) tretji delovni po tem, ko je naročnik prek portala eRevizija 21. 11. 2024 ob 10.01 izbranemu ponudniku znova poslal zahtevek za revizijo in dopis z dne 19. 11. 2024, je treba upoštevati, da je iz vloge z dne 26. 11. 2024 razvidno, da se je izbrani ponudnik skliceval na dejstvo, da mu je naročnik 21. 11. 2024 poslal poziv za pojasnilo po elektronski pošti. Iz tega pa je razvidno, da se izbrani ponudnik z vlogo z dne 26. 11. 2024, ki jo je vložil prek portala eRevizija, ni izjasnjeval o zahtevku za revizijo, temveč se je še prek portala eRevizija odzval na naročnikov poziv za pojasnilo, ki ga je prejel po elektronski pošti 21. 11. 2024. To potrjuje tudi samo poimenovanje vloge, saj se je izbrani ponudnik skliceval na »zahtev[ek] naročnika z dne 21.11.2024 in 22.11.2024« in torej na poziva za pojasnilo, ki mu ju je naročnik poslal po elektronski pošti 21. in 22. 11. 2024. Državna revizijska komisija dodaja, da ni ugotavljala, ali bi bilo treba sprejeti naročnikovo opravičevanje ponovnega pošiljanja zahtevka za revizijo v izjasnitev (torej ravnanje z dne 21. 11. 2024 prek portala eRevizija) zaradi domnevnega napačnega vnosa elektronskega naslova izbranega ponudnika na portalu eRevizija ob pošiljanju zahtevka za revizijo v izjasnitev 19. 11. 2024 (dokument »Odločitev« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 5), saj je naročnik 21. 11. 2024 prek portala eRevizija poslal izbranemu ponudniku dopis z dne 19. 11. 2024 z enako napačno vsebino glede roka za možnost izjasnitve o zahtevku za revizijo. V primeru potrditve resničnosti napake prek portala eRevizija ob pošiljanju zahtevka za revizijo v izjasnitev 19. 11. 2024 bi to pomenilo, da je naročnik z dopisom z dne 19. 11. 2024, ki ga je poslal izbranemu ponudniku ob pošiljanju zahtevka za revizijo prek portala eRevizija 21. 11. 2024, izbranemu ponudniku določil rok za izjasnitev o zahtevku za revizijo, ki bi se iztekel v istem dnevu, kot je drugič seznanjal izbranega ponudnika z zahtevkom za revizijo prek portala eRevizija. Kot je namreč razvidno iz dokumentov na portalu eRevizija, naročnik 21. 11. 2024 prek portala eRevizija izbranemu ponudniku ni poslal spremljajočega dopisa z drugačno vsebino, kot jo je imel dopis, ki ga je naročnik poslal izbranemu ponudniku prek portala eRevizija 19. 11. 2024.

Iz podatkov s portala eRevizija ni mogoče ugotoviti, da se je izbrani ponudnik izjasnil o zahtevku za revizijo v roku, ki ga je določila Državna revizijska komisija v dopisu št. 018-155/2024-4 z dne 23. 12. 2024, saj do 30. 12. 2024, ko je glede na pravila o številu rokov [gl. peti odstavek 1. člena ZPVPJN v povezavi s trinajsto alineo prvega odstavka 1. člena Zakona o praznikih in dela prostih dneh v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 26/91 s sprem.; v nadaljevanju: ZPDPD) glede na drugi odstavek 1. člena ZPDPD in peto alineo 2. člena ZPDPD ter drugi odstavek 111. ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN] potekel rok treh delovnih dni, ni bila na portal eRevizija vložena nobena vloga izbranega ponudnika.

Vlagatelj je glede na poziv Državne revizijske komisije št. 018-155/2024-6 z dne 22. 1. 2025, ki je bil vložen na portal eRevizija 22. 1. 2025, pravočasno (že 22. 1. 2025) doplačal takso v pravilnem znesku 300 eurov in tako za takso skupaj plačal 1.674,14 eurov. Dejstvo, da je vlagatelj pri plačilu in doplačilu takse navedel napačnega prejemnika, obakrat namreč naročnika, z vidika izpolnjevanja postopkovnih (procesnih) predpostavk po ZPVPJN ni bistveno. Glede na drugo poved iz petega odstavka 71. člena ZPVPJN je bistveno, da je vlagatelj celoten znesek potrebne takse nakazal na transakcijski račun SI56 0110 0100 0358 802, ki je v smislu druge povedi iz petega odstavka 71. člena ZPVPJN podračun, ki je v skladu s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov, odprt pri Banki Slovenije za namen plačila taks za predrevizijski in revizijski postopek (gl. register transakcijskih računov – eRTR na spletni strani AJPES). Prejemnik sredstev, nakazanih na transakcijski račun SI56 0110 0100 0358 802, je Republika Slovenija, s tem transakcijskim računom pa upravlja Ministrstvo za finance po Upravi Republike Slovenije za javna plačila (UJP), ki je njegov organ v sestavi [29. člen Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/2002 s sprem.) v povezavi s prvim in tretjim odstavkom 5. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/2015 s sprem.)]. Državna revizijska komisija je vpogledala v aplikacijo UJPnet, ki je spletna aplikacija, namenjena elektronskemu poslovanju proračunskih uporabnikov z UJP, v njej pa je za vlagatelja zabeležen

prejem skupaj 1.674,14 eurov (najprej 1.374,14 eurov v času vložitve zahtevka za revizijo, nato pa še 300 eurov med revizijskim postopkom) na transakcijski račun SI56 0110 0100 0358 802.

Po pregledu objav obvestil o javnem naročilu in popravka tega obvestila, dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, odločitve o oddaji javnega naročila ter posredovane dokumentacije, zlasti pa ponudbe izbranega ponudnika in spremljajočih dokumentov, tudi tistih, ki jih je naročnik prejel od izbranega ponudnika med postopkom javnega naročanja in predrevizijskim postopkom, ter preučitvi navedb udeležencev je Državna revizijska komisija na podlagi razlogov, navedenih v nadaljevanju, odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa.

Vlagatelj je vsebinsko uveljavljal, da je naročnik za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 izbral ponudbo, ki ni dopustna (v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3), s čimer se naročnik ni strinjal.

Naročnik lahko izbere le ponudbo, ki je dopustna v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3. To po vsebini izhaja iz prvega odstavka 89. člena ZJN-3, saj naročnik odda javno naročilo na podlagi meril ob upoštevanju 84., 85. in 86. člena ZJN-3 po tem, ko preveri, da so izpolnjeni pogoji iz točk a (ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3) in b (ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena).

Kot je razvidno iz točke C.1 obvestila o naročilu in točke I.A.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 3–4), je naročnik razdelil javno naročilo v 34 sklopov, pri čemer je v točki I.A.2. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila navedel (str. 4), da »*tehnične specifikacije so opredeljene v OBR4 Priloga1 Tehnična specifikacija in v poglavju C. Pri pripravi ponudbe mora ponudnik upoštevati Uredbo o zelenem javnem naročanju, Priporočila za javno naročanje živil (čas sezone ...)*« in »*naročnik bo na podlagi pogojev in meril, določenih v razpisni dokumentaciji, izbral ponudnika, s katerim bo sklenil pogodbo (OBR9 Vzorec pogodbe)*«. Naročnik je do poteka roka za prejem ponudb dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila tudi dopolnil in spremenil (gl. popravek obvestila o naročilu, objavljen 12. 9. 2024 na portalu javnih naročil, pod št. objave JN005857/2024-EUe16/01-P01, in 12. 9. 2024 v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije, pod št. objave 548521-2024; točki B.2 in P.1), v zvezi z njo pa je na portalu javnih naročil odgovarjal na vprašanja. Te informacije so postale del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (tretja poved iz prvega odstavka 67. člena ZJN-3).

Naročnik je v poglavju I.C dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) predstavil, kako je v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila vključil smernice za zeleno javno naročanje. Naročnik je tako v:

- prvih dveh odstavkih točke I.C.1 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8) navedel:
 - »*Uredbo o zelenem javnem naročanju je naročnik upošteval temeljne okoljske zahteve za živila, in sicer tako, da je med razpisanimi živili ali izdelki zajel živila pridelana na ekološki način, kot ga določajo Uredba Sveta (es) št. 834/2007, Uredba Komisije (ES) št. 889/2008 in/ali drug veljavni predpis, ki ureja ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil zahteve vključil:*
 - *med tehnične specifikacije tako, da je oblikoval posamezne BIO sklope – sklop 23, 24, 26 (točka 2 poglavja C);*
 - *med tehnične specifikacije tako, da mora ponudnik v BIO sklopih ponuditi eno živilo lokalnega izvora (točka 2 poglavja C);*

- med tehnične specifikacije tako, da mora ponudnik v vsakem ponujenem sklopu ponuditi eno živilo iz sheme kakovosti (točka 3 poglavja C), to pa ne velja za sklop 13, 19, 20, 27, 29, 34;
- med merila za izbor (poglavje D).

Ponudnik za dokazovanje tehničnih specifikacij in za potrebe meril predloži OBR6 Izjava o skladnosti z Uredbo o zelenem javnem naročanju in OBR7 Izjava o lokalnem izvoru ter v obrazcu zahtevana dokazila»,

- v točki I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) je navedel:

»Naročnik je opredelil BIO živila v naslednjih sklopih:

- sklop 23 – BIO mlečni izdelki,
- sklop 24 – BIO goveje meso,
- sklop 26 – BIO sadje in zelenjava

Delež ekoloških živil, ki jih v posameznem BIO sklopu ponudnik ponudi, mora predstavljati vsaj polovico vseh živil iz sklopa. Živila, ki jih ponuja kot ekološka živila, ponudnik označi s črko "E" v stolpcu opombe ponudnika v OBR4 Priloga1 Tehnična specifikacija. Zanje mora priložiti certifikat v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (npr. v Sloveniji: BUREAU VERITAS d.d. (koda: SI-EKO-003), KON-CERT – inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gospodarstvu (koda: SI-EKO-001), IKC - inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru (koda: SI-EKO-002), TÜV SÜD Sava d.o.o. (koda: SI-EKO-004)).

Preostali delež živil mora predstavljati živila iz shem kakovosti. Živila, ki jih ponuja iz shem kakovosti, ponudnik označi s črko "S" v stolpcu opombe ponudnika v OBR4 Priloga1 Tehnična specifikacija. Zanje mora priložiti veljavne certifikate, iz katerih bo razvidno, da živilo ustreza zahtevi naročnika po živilih iz shem kakovosti. Naročnik bo kot ustrezne priznal naslednje sheme kakovosti: ekološka kakovost, zaščitena označba porekla, zaščitena geografska označba, zajamčena tradicionalna posebnost, višja kakovost, integrirana pridelava in izbrana kakovost. Zasebnih shem kakovosti ali drugih potrdil, nagrad in medalj naročnik ne bo priznaval.

V verigi od rejca/pridelovalca do naročnika, mora biti certificirana vsa veriga.

V vsakem BIO sklopu mora ponudnik ponuditi eno živilo lokalnega izvora in ga ponudnik označi s črko "L" v OBR4 Priloga1 Tehnične specifikacije v stolpcu opomba ponudnika. Za živilo mora ponudnik priložiti OBR7 Izjava o lokalnem izvoru ter izjavo proizvajalca. V primeru, da je živilo rezultat dobavne verige, mora predložiti izjavo vsakega od deleženikov.

Lokalni izvor pomeni, da živilo v celoti izvira iz območja Republike Slovenije. V primeru, da gre za predelano živilo, mora biti celotna veriga iz območja Republike Slovenije (po načelu od "vil do vilic")»,

- v točki I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 9) pa je navedel:

»Ponudnik mora v vsakem ponujenem sklopu ponuditi eno živilo iz sheme kakovosti ter ga izkazati z veljavnim certifikatom v skladu s predhodno točko.

Živilo, ki ga ponuja iz shem kakovosti, ponudnik označi s črko "S" v stolpcu opombe ponudnika v OBR4 Priloga1 Tehnična specifikacija.

Zahteva ne velja za sklop 13, 19, 20, 27, 29, 34.«

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je iz teh določb poglavja I.C dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) razvidno, kakšne so zahteve za ponudbo živil v posameznih sklopih (bio živila, sheme kakovosti, deleži itd.), pri čemer je naročnik tudi določil, da ponudnik s črkami E, L in S označi določena živila »v stolpcu opombe ponudnika v OBR4 Priloga1 Tehnična specifikacija«. Kot je še razvidno iz določb poglavja I.C.1 in I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9), je naročnik zahteval predložitev obrazcev:

- OBR6 (str. 25 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), ki vsebuje ponudnikovo izjavo, da »so ponujena živila skladna z zahtevami za ekološka živila oziroma zahtevami za živila iz shem kakovosti«, in seznam dokazil, in sicer »certifikat v skladu s Pravilnikom o

ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (npr. v Sloveniji: BUREAU VERITAS d.d. (koda: SI-EKO-003), KON-CERT – inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gospodarstvu (koda: SI-EKO-001), IKC - inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru (koda: SI-EKO-002), TÜV SÜD Sava d.o.o. (koda: SI-EKO-004))« in »certifikat, iz katerega bo razvidno, da živilo ustreza zahtevi naročnika po živilih iz shem kakovosti«, ki ju mora ponudnik obvezno predložiti (gl. tretji odstavek 4. točke dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, str. 12),

in

- OBR7 (str. 26 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), ki vsebuje ponudnikovi izjavi, da »so živila, za katere smo označili, da jih ponujamo kot živila lokalnega izvora, lokalnega izvora ter zanje prilagamo izjavo lokalnega pridelovalca« in da »so živila, za katere smo označili, da jih ponujamo kot živila lokalnega izvora, lokalnega izvora in zanje prilagamo izjavo vseh udeleženi v proizvodni verigi«, pa tudi seznam dokazil, in sicer »izjava proizvajalca« in »izjave vseh udeležnih v proizvodni verigi«.

Naročnik je v poglavju I.D dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 9–11) določil, katera merila bo uporabil pri izboru najugodnejše ponudbe po posameznem sklopu.

Kot je razvidno iz obrazca OBR4 (str. 20–21 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), je naročnik določil obrazec predračuna, ki vsebuje tri stolpce za vpisovanje cenovnih podatkov, navodilo iz obrazca OBR4 Priloga 1 (str. 22 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) pa napotuje na izpolnitev tabele v prilogi, narejeni v programu Excel. Državna revizijska komisija je vpogledala v priponko »OBR4 Priloga 1 Tehnične specifikacije.xlsx«, kot je razvidna s povezave iz točke B.2 obvestila o naročilu, pri čemer je ugotovila, da ta vsebuje tabelo, ki opisuje živila po posameznih sklopih, med drugim v sklopih:

- 2 (Sadje): breskve, melona, grozdje, hruške, kaki - vanilja, kivi, mandarine, pomaranča, sveže slive in nektarine,
- 5 (Zelenjava sveža): čebula, šampinjoni, podzemna koleraba, korenje, kumare, jajčevac, solatni paradižnik, paprika, peteršilj, kitajsko zelje, zelje, zelena v gomolju, por, blitva, paprika babura in mlada nadzemna kolerabica,
- 16 (Krompir): krompir 10/1 in mladi krompir,
- 25 (Solata sezona november do aprila): radič in solata,
- 26 (BIO sadje in zelenjava): bio limone, bio sveže marelice, solata, bio banane in bio sveže bučke

in

- 32 (Očiščena zelenjava in krompir): očiščen krompir, očiščen sesekljeni česen, očiščena čebula in očiščena mešana solata,

predvideni pa so tudi razdelki v posameznih stolpcih za vnos posameznih cenovnih podatkov. Vendar ta tabela ne vsebuje stolpca za označitev ponudnikov opomb (prim. točki I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, str. 8–9, glede navedbe oznak s črkami E, L in S). Naročnik je bil na to lastnost tabele iz priponke »OBR4 Priloga 1 Tehnične specifikacije.xlsx« opozorjen na portalu javnih naročil, saj je prejel vprašanje, ali bo zaradi odsotnosti »stolpca "opombe ponudnika"« »objavil[...] popravek« obrazca OBR4 Priloga 1, na katerega je odgovoril pritrdilno (gl. objavo na portalu javnih naročil 10. 9. 2024 ob 13.24), saj je navedel, da »v OBR4 Priloga 1 specifikacija ponudbenega predračuna smo dodali 2 stolpca za označbo artiklov, ki so lokalnega izvora (L), ekološka živila (E) in živila iz shem kakovosti (S). Popravljen razpisna dokumentacija bo objavljena na Portalu javnih naročil.«

Ponudniki so lahko prek povezave iz točke B.2 popravka obvestila o naročilu (objava 12. 9. 2024 na portalu javnih naročil, pod št. objave JN005857/2024-EUe16/01-P01, in 12. 9. 2024 v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije, pod št. objave 548521-2024), dostopali do priponke »OBR4 PRILOGA 1 SPECIFIKACIJA PONUDBENEGA PREDRAČUNA.xlsx«, ki še nadalje vsebuje

tabelo, ki opisuje živila po posameznih sklopih, pri čemer je naročnik poleg že obstoječih stolpcev za vnos posameznih cenovnih podatkov dodal še stolpca »Opombe ponudnika« in »merilo M2«. Tako na novo oblikovana tabela iz obrazca OBR4 Priloga 1 je (gl. tudi tretjo poved iz prvega odstavka 67. člena ZJN-3 in drugo poved iz drugega odstavka 67. člena ZJN-3) postala relevantna za pripravo ponudb ter njihov pregled in ocenjevanje.

Državna revizijska komisija je vpogledala v ponudbo izbranega ponudnika, kot ji jo je posredoval naročnik na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN, pri čemer je ugotovila, da je izbrani ponudnik predložil priponko »URI-SOČA-OBR4 PRILOGA 1 SPECIFIKACIJA PONUDBENEGA PREDRAČUNA JN005857_2024«, narejeno v programu Excel, ki za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 obsega s cenami izpolnjene razdelke iz tabele iz priponke »OBR4 Priloga 1 Tehnične specifikacije.xlsx«, vendar v nobenem izmed sklopov 2, 5, 16, 25, 26 in 32 ni vnesel oznak s črkami E, L in/ali S v razdelke iz stolpca »Opombe ponudnika«. Za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 so prazni tudi razdelki iz stolpca »merilo M2«. Izbrani ponudnik je v ponudbi predložil posamezne certifikate (mapa »Ponudba«, ki jo je naročnik v zvezi s ponudbo izbranega ponudnika na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN posredoval Državni revizijski komisiji: certifikat z dne 26. 5. 2023, certifikat št. 63-23-02 z dne 2. 11. 2023, certifikat št. certifikat št. PRE234 z dne 27. 12. 2023, certifikat št. IT-BIO-007.380-0062563.2024.001 z dne 31. 1. 2024 in certifikat št. 37-24-02 z dne 4. 7. 2024), sicer pa tudi potrjena (podpis in žig) obrazca OBR6 in OBR7, oba z dne 25. 9. 2024.

Naročnik je pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika ugotovil, da je izbrani ponudnik »priložil[...] veljavne certifikate, ni[...] pa označil[...], na katere artikle se nanašajo«, zato ga je z dopisom z dne 15. 10. 2024 pozval, da »navede[...], kateri certifikat izkazuje pri posameznih artiklih živilo iz sheme kakovosti« v sklopih 2, 5, 16, 25, 32 in 33. Naročnik je s tem istim dopisom z dne 15. 10. 2024 izbranega ponudnika pozval tudi, da mu za sklop 26 »navede[...], kateri certifikat izkazuje« zahteve o deležih ekoloških živil in živil iz sheme kakovosti, ki jih je določil v zvezi z živili v BIO sklopih. Naročnik je izbranemu ponudniku določil rok za odgovor do 21. 10. 2024 do 12. ure, pri čemer je zahteval njegovo posredovanje v sistemu e-JN. Izbrani ponudnik je v sistem e-JN 18. 10. 2024 vložil posamezne certifikate (certifikat z dne 26. 5. 2023, certifikat št. 63-23-02 z dne 2. 11. 2023, certifikat št. IV-2996-23 z dne 7. 12. 2023, certifikat št. 90-23-02 z dne 11. 12. 2023, certifikat št. PRE234 z dne 27. 12. 2023, certifikat št. IT-BIO-007.380-0062563.2024.001 z dne 31. 1. 2024 in certifikat št. 37-24-02 z dne 4. 7. 2024), na katere (razen na certifikat št. 37-24-02 z dne 4. 7. 2024) je napisal številke sklopov in živila, v zvezi s katerimi uveljavlja te certifikate. Državna revizijska komisija med certifikati, kot so razvidni iz prilog iz mape »Ponudba«, ki jih ji je v zvezi s ponudbo izbranega ponudnika naročnik posredoval na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN, ni uspela najti certifikata št. IV-2996-23 z dne 7. 12. 2023, ki ga je na podlagi naročnikovega poziva z dne 15. 10. 2024 izbrani ponudnik 18. 10. 2024 uveljavljal prek aplikacije e-JN za sklope 16 (v tem sklopu za »krompir«), 25 (v tem sklopu za radič) in 32 (v tem sklopu za očiščeno mešano solato), pa niti certifikata št. 90-23-02 z dne 11. 12. 2023, vendar slednji ni relevanten za odločanje o zahtevku za revizijo, saj se nanaša na sklop 33.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da ne iz ponudbe izbranega ponudnika (gl. priponko »URI-SOČA-OBR4 PRILOGA 1 SPECIFIKACIJA PONUDBENEGA PREDRAČUNA JN005857_2024«, narejeno v programu Excel) ne iz certifikatov, ki jih je na podlagi naročnikovega poziva z dne 15. 10. 2024 izbrani ponudnik 18. 10. 2024 uveljavljal prek aplikacije e-JN, ni mogoče ugotoviti, da je izbrani ponudnik za živila iz sklopov 2, 5, 16, 25, 32 in 33 izrecno navedel oznake za lokalni izvor (L), ekološka živila (E) in živila iz shem kakovosti (S). Čeprav se je naročnik z oznakami s črkami E, L in S za živila iz sklopov 2, 5, 16, 25, 26 in 32 izrecno seznanil šele s prejemom vloge z dne 26. 11. 2024, ki mu jo je posredoval izbrani ponudnik prek portala eRevizija, je mogoče ugotoviti, da je naročnik po elektronski pošti 21. 11. 2024 prejel od izbranega ponudnika pojasnilo, iz katere

sheme so nekatera živila iz sklopov 2, 5, 16, 25 in 32, v zvezi s sklopom 26 pa je naročnik prejel pojasnilo, da so vsa živila iz tega sklopa ekološka živila. Tako je mogoče ugotoviti, da je izbrani ponudnik seznanil naročnika z oznakami s črkami E, L in S izrecno neposredno šele med predrevizijskim postopkom. Vendar, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, naročnik temu, da izbrani ponudnik ni v obrazcu OBR4 Priloga 1 navedel oznak s črkami E, L in S, ne nasprotuje, temveč mu ne pripisuje relevantnega pomena, saj je uveljavljal neobvezno naravo teh oznak, vse potrebne podatke pa je prejel že s certifikati, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, nato pa pojasnil 18. 10. 2024 prek aplikacije e-JN, kar se je vse zgodilo še pred sprejemom odločitve o oddaji javnega naročila za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32.

Državna revizijska komisija je tako za rešitev te zadeve morala najprej razjasniti, ali je glede na vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila vpis oznak s črkami E, L in/ali S v obrazec OBR4 Priloga 1 ponudnikova dolžnost/obveznost, kar je uveljavljal vlagatelj, ali pa velja nasprotno, kar je uveljavljal naročnik.

Kot je določeno v 29. točki prvega odstavka 2. člena ZJN-3, mora dopustna ponudba »*ustreza[ti] potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila*«. Primerljivo izhaja iz alineje a prvega odstavka 89. člena ZJN-2, saj naročnik lahko odda javno naročilo le v primeru, če je ponudba »*skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3*«.

Določbe iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, da ponudnik v obrazcu OBR4 Priloga 1 označi živila z oznakami s črkami E, L in/ali S, so ena izmed navodil, ki jih je naročnik v točkah I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) določil ponudnikom za pripravo ponudbe.

Najprej je treba ugotoviti, da naročnik v točkah I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) v zvezi z vpisom oznak s črkami E, L in/ali S v obrazec OBR4 Priloga 1 ni navedel kakšne besede, ki bi neposredno določala obveznost njihovega vpisa (npr. beseda *mora*), kar je dejansko uveljavljal naročnik (dokument »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3 in 6). Vlagatelj je v vlogi z dne 9. 12. 2024 (str. 2, predzadnji odstavek) z navedbo »*ponudnik mora ponuditi eno živilo lokalnega izvora in ga označiti črko "L"*« sicer pravilno citiral navodilo, ki določa ponudnikovo dolžnost/obveznost, ki izhaja iz prve povedi iz petega odstavka točke I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 9), glede ponudbe živila lokalnega izvora, vendar je napačno citiral navodilo glede označitve s črko L v obrazcu OBR4 Priloga 1, saj se navodilo v tem delu pravilno glasi »*ga ponudnik označi s črko "L"*«. Naročnik torej pri ponudnikovem ravnanju z označitvijo s črko L ni uporabil nedoločnika »*označiti*«, ko bi bilo mogoče ob upoštevanju glagola »*mora*« iz prvega dela navodila o ponudbi živila lokalnega izvora tudi ta drugi del navodila neposredno razumeti kot ponudnikovo dolžnost/obveznost, ampak je uporabil le glagol »*označi*« (tretja oseba ednine). Čeprav ne more biti sporno, da je navedeno navodilo glede na uporabljena glagola v obeh delih zapisano različno, enako pa je mogoče ugotoviti tudi za navodila za označitev s črkama E in S, saj je naročnik tudi pri označitvi s tema črkama navedel le glagol »*označi*« (tretja oseba ednine), je treba po drugi strani tudi upoštevati, da naročnik ni navedel kakšne besede (npr. beseda *lahko*), ki bi neposredno zanikala dolžnost/obveznost vpisa oznak s črkami E, L in/ali S v obrazec OBR4 Priloga 1, ker bi to bila le možnost. Samo zapis v točkah I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) torej ne omogoča zaključka, da bi bil vpis oznak s črkami E, L in/ali S v obrazec OBR4 Priloga 1 neobvezen, ker bi bil le ponudnikova možnost.

Čeprav je treba pritrditi naročniku (dokument »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 6), da ni v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ali v odgovoru, ki je bil objavljen

na portalu javnih naročil 10. 9. 2024 ob 13.24, zapisal posledice izločitve, če ne bi bile v obrazcu OBR4 Priloga 1 vpisane oznake s črkami E, L in/ali S, tega Državna revizijska komisija ni mogla šteti za odločilno, saj je treba tudi upoštevati, da 29. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3 in alineja a prvega odstavka 89. člena ZJN-2 določata okvir tolmačenja za ugotavljanje skladnosti naročnikovega ravnanja pri pregledu ponudb, hkrati pa je treba upoštevati, da se vpis oznak s črkami E, L in/ali S v obrazcu OBR4 Priloga 1 nanaša na podatek v zvezi s predmetom, ki ga ponuja ponudnik, pri čemer iz petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3 izhaja bolj zadržan pristop poseganja v ponudbo v tem delu, če bi ravno v tem delu vsebovala pomanjkljivosti. Vendar je pri tem treba upoštevati, da je pomanjkljivost ponudbe, ki bi bila lahko relevantna glede na peti odstavek 89. člena ZJN-3, podana le, če je predložitev določenih informacij in/ali dokumentacije za ponudnika v ponudbi obvezna. To namreč izhaja iz tistega dela prve povedi iz petega odstavka 89. člena ZJN-3, v katerem je določeno besedilo *»jih morajo predložiti«*.

Za potrebno razjasnitev je pomembno upoštevati tudi vsebino izjav iz 1. in 2. točke obrazca OBR7, saj ponudniki izjavijo, da *»so živila, za katere smo označili, da jih ponujamo kot živila lokalnega izvora, lokalnega izvora«*, pri čemer *»zanje prilagamo izjavo lokalnega pridelovalca«* (1. točka) in *»zanje prilagamo izjavo vseh udeležениh v proizvodni verigi«* (2. točka). Kot izhaja iz teh izjav, je označitev živil kot živil lokalnega izvora osnova za podajo izjav, da so ravno ta (torej označena) živila lokalnega izvora. Naročnik je za živila lokalnega izvora v točki I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) predvidel oznako s črko L v obrazcu OBR4 Priloga 1. Ker se besedilo v točkah I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) o označevanju, ki velja za ekološka živila (oznaka s črko E) in živila iz shem kakovosti (oznaka s črko S), ne razlikuje od besedila o označevanju živil lokalnega izvora (oznaka s črko L), je samo po sebi razumno, da se ta besedila tolmači enako. Vsebina izjav iz 1. in 2. točke obrazca OBR7 v povezavi z enakimi zapisi v izpostavljenih besedilih iz točk I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) jasno sporoča, da je vpis oznak s črkami E, L in/ali S v obrazcu OBR4 Priloga 1 ponudnikova dolžnost/obveznost, ne pa le možnost.

Državna revizijska komisija tako ugotavlja, da je treba navodila iz točk I.C.2 in I.C.3 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8–9) glede navedbe oznak E, L in/ali S v obrazcu OBR4 Priloga 1 obravnavati kot ponudnikovo dolžnost/obveznost. Takemu stališču pritrjujejo še druge okoliščine.

Naročnik je v vsakega izmed sklopov 2, 5, 25, 26 in 32 vključil več kot eno raznovrstno živilo (v sklopu 16 je sicer samo krompir, vendar z dvema različnima lastnostma; enkrat je pomembna teža oziroma količina, drugič pa dejstvo, da je to mladi krompir, kar kaže na to, da naročnik nabavlja krompir različnih starosti; pri starem krompirju je pomembna teža oziroma količina), zato je označitev živil s črkami E, L in S v obrazcu OBR4 Priloga 1 še toliko bolj razumna, saj se s certifikati, ki se nanašajo na več raznovrstnih živil, ponudnik pa ne ponuja v določenem sklopu vseh živil z določeno enako lastnostjo (ki sodi v kategorijo E in/ali S oziroma se zaradi lastnosti po kraju kategorija L lahko prekriva s kategorijama E in/ali S), lahko dokaže tisto, kar je označeno, ne pa, da se s pojasnjevanjem uporabe certifikata, ki se nanaša na več raznovrstnih živil, šele po poteku roka za prejem ponudb ustvarja določna ponudbena vsebina (ki je sicer odvisna od volje ponudnika, saj je ponudnik tisti subjekt, ki se odloča, kaj ponuja). Dovolitev takega pojasnjevanja ponudbene vsebine bi presegala okvir, ki ga za tolmačenje določata peti in šesti odstavek 89. člena ZJN-3, pri čemer bi bilo tako pojasnjevanje ponudbene vsebine neskladno z vidika možnosti objektivne preverljivosti (tretja poved iz petega odstavka 89. člena ZJN-3).

Jasna opredelitev predmeta v ponudbi (kar se doseže z označitvijo živil s črkami E, L in S v obrazcu OBR4 Priloga 1) preprečuje, da bi naročnik pri pregledu ponudbe lahko določenemu ponudniku zagotavljal nedopustno boljši oziroma ugodnejši položaj kot njegovim konkurentom, ker bi ugotovil skladnost ponudbe v delu, ki se veže na specifikacije predmeta javnega naročila,

čeprav podatki in dokumentacija, ki so predloženi v ponudbi, tega ne bi potrjevali, in torej zmanjšuje možnost, da bi naročnik kršil 7. člen ZJN-3. To je še zlasti pomembno, da naročnik ne bi v primeru uporabe možnosti iz petega odstavka 89. člena ZJN-3 s ponudnikom vzpostavil položaja, primerljivega pogajanjem, in tako omogočil takemu ponudniku predložitev ponudbene vsebine, ki bi bila skladna s tehničnimi specifikacijami šele po poteku roka za prejem ponudb.

Pri tem je tudi iz ravnanj naročnika med postopkom oddaje javnega naročila, ko je v pozivu z dne 15. 10. 2024 izbranemu ponudniku sporočil (gl. 1. točko), da za sklope 2, 5, 16, 25, 32 in 33 ni označil, na katera živila se certifikati nanašajo, zato naj navede, kateri certifikat izkazuje pri posameznih živilih živilo iz sheme kakovosti, mogoče sklepati, da naročnik pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 ni razpolagal s potrebnim podatkom, da ugotovi skladnost ponudbe izbranega ponudnika v sklopih 2, 5, 16, 25 in 32 s tem, kar je določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. To bi potrjevalo že dejstvo, da je izbrani ponudnik v sistem e-JN 18. 10. 2024 vložil posamezne certifikate (certifikat z dne 26. 5. 2023, certifikat št. 63-23-02 z dne 2. 11. 2023, certifikat št. IV-2996-23 z dne 7. 12. 2023, certifikat št. 90-23-02 z dne 11. 12. 2023, certifikat št. PRE234 z dne 27. 12. 2023, certifikat št. IT-BIO-007.380-0062563.2024.001 z dne 31. 1. 2024 in certifikat št. 37-24-02 z dne 4. 7. 2024), na katere (razen na certifikat št. 37-24-02 z dne 4. 7. 2024) je napisal številke sklopov in živila, v zvezi s katerimi uveljavlja te certifikate, kar so podatki, ki jih je naročniku zagotovil šele prvič, pri čemer je certifikat št. IV-2996-23 z dne 7. 12. 2023 (glede na dokumente iz mape »Ponudba«, ki jo je naročnik v zvezi s ponudbo izbranega ponudnika na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN posredoval Državni revizijski komisiji) tudi uveljavljal prvič in torej ne že v ponudbi.

Državna revizijska komisija tako v nasprotju z naročnikovim stališčem (dokument »Odločitev« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3 in 5–6) o pridobivanju dopustnih pojasnil za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 ugotavlja, da je naročnik za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 od izbranega ponudnika šele pridobival podatke, katero izmed več živil v teh sklopih je tisto, ki je skladno z zahtevo o živilu iz sheme kakovosti (oznaka s črko S), kar je ravnanje, ki ni skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3. Naročnik namreč za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 ni le »razjasnjeval« podatkov, temveč je omogočil izbranemu ponudniku, da po poteku roka za prejem ponudb izrazi voljo o ponudbeni vsebini za sklope 2, 5, 16, 25 in 32. Pri tem je izbrani ponudnik naročniku šele 18. 10. 2024 zagotovil podatke, katera živila iz sklopov 2, 5, 16, 25 in 32 so vključena v shemo kakovosti. Glede na certifikate iz mape »Ponudba«, ki jo je naročnik v zvezi s ponudbo izbranega ponudnika na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN posredoval Državni revizijski komisiji, naročnik do prejema certifikata št. IVR-2996-23 z dne 7. 12. 2023 niti ni bil seznanjen s čim glede sklopov 16, 25 in 32. Naročnik bi zato glede na vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila [na kar ne vpliva, da je naročnik uporabil le glagol označi (tretja oseba ednine)] moral vpis oznak s črkami E, L in/ali S v obrazcu OBR4 Priloga 1 za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 obravnavati kot ponudnikovo dolžnost/obveznost in to zaradi zagotovitve skladnosti ravnanja s 7. členom ZJN-3 tudi upoštevati pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25 in 32.

Upoštevajoč izhodišča o enakih zapisih navodil za navedbo oznak s črkami E, L in /ali S v obrazcu OBR4 Priloga 1 Državna revizijska komisija ni mogla sprejeti drugačnega stališča niti glede označevanja živil v sklopu 26. Pri tem dejstvo, da je naročnik celoten sklop 26 določil kot BIO sklop [prva alineja prvega odstavka točke I.C.1 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8) in tretja alineja prvega odstavka točke I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 8)], za sprejem drugačnega stališča o označevanju živil v obrazcu OBR4 Priloga 1 ne more biti bistveno, saj je treba upoštevati, da je naročnik za BIO sklope določil več navodil, ki se nanašajo na živila in s tem povezano njihovo označevanje (gl. drugi, tretji in peti odstavek točke I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, str. 8–9). Naročnik bi torej tudi za sklop 26 moral upoštevati, da je treba označevanje živil z oznakami s črkami E, L in/ali S v obrazcu OBR4 Priloga 1 obravnavati kot ponudnikovo dolžnost/obveznost in to zaradi zagotovitve

skladnosti ravnanja s 7. členom ZJN-3 tudi upoštevati pri pregledu ponudbe izbranega ponudnika za sklop 26.

Ker v ponudbi izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 v priponki »URI-SOČA-OBR4 PRILOGA 1 SPECIFIKACIJA PONUDBENEGA PREDRAČUNA JN005857_2024«, narejeni v programu Excel (tj. obrazcu OBR4 Priloga 1), niso pri živilih navedene oznake s črkami E, L in/ali S, ponudba izbranega ponudnika vsebuje pomanjkljivosti. Te pomanjkljivosti ponudbe izbranega ponudnika bi naročnik lahko odpravil le v mejah petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Pri tem Državna revizijska komisija dodaja, da naročnikovo stališče (dokument »Odločitev« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3 in 6), da je izbrani ponudnik storil očitno napako (v smislu petega oziroma šestega odstavka 89. člena ZJN-3), ker ni v obrazcu OBR4 Priloga 1 navedel oznak s črkami E, L in/ali S, sicer nasprotuje njegovemu stališču, da vpis teh oznak v obrazcu OBR4 Priloga 1 ni ponudnikova dolžnost/obveznost. Če vpis teh oznak v obrazcu OBR4 Priloga 1 ne bi bila ponudnikova dolžnost/obveznost, potem izbrani ponudnik ne bi ravnal v nasprotju z neobstoječo dolžnostjo/obveznostjo in napake ne bi mogel storiti.

Državna revizijska komisija se ne strinja z naročnikom (dokument »Odločitev« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3–4 in 6), da je izbrani ponudnik 18. 10. 2024 ponudbo dopustno pojasnil s predložitvijo že predloženih certifikatov, na katere je vpisal posamezne podatke. Kot izhaja iz mape »Ponudba«, ki jo je naročnik v zvezi s ponudbo izbranega ponudnika na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN posredoval Državni revizijski komisiji, se med certifikati, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, ne nahaja tudi certifikat št. IV-2996-23 z dne 7. 12. 2023. Poleg tega izbrani ponudnik v pojasnilu 18. 10. 2024 na certifikat št. 37-24-02 z dne 4. 7. 2024, ki se nanaša na samega izbranega ponudnika, ni vpisal nobenega podatka in ni jasno, v zvezi s katerimi sklopi in živili naj bi ga uveljavljal v ponudbi. Tako pojasnilo je izbrani ponudnik naročniku zagotovil šele med predrevizijskim postopkom.

Četudi Državna revizijska komisija zanemari to, da se med ponudbeno dokumentacijo iz mape »Ponudba«, ki ji jo je naročnik posredoval v zvezi s ponudbo izbranega ponudnika na podlagi prvega odstavka 29. člena ZPVPJN, ne nahaja certifikat št. IVR-2996-23 z dne 7. 12. 2023 (ki ga je izbrani ponudnik 18. 10. 2024 in med predrevizijskim postopkom uveljavljal za sklope 16, 25 in 32), je iz podatkov na certifikatih, ki jih je izbrani ponudnik predložil 18. 10. 2024, razvidno, da se nanašajo na posamezna živila iz sklopov 2, 5, 16, 25 in 32. Naročnik je bil šele na podlagi teh podatkov prvič seznanjen z določno vsebino ponudbe izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25 in 32. Šele na podlagi tega ravnanja izbranega ponudnika je bil naročnik seznanjen z voljo izbranega ponudnika, katera živila iz sklopov 2, 5, 16, 25 in 32 ponuja kot živila iz sheme kakovosti (oznaka s črko S). Obstoj elementov ponudbe, ki so odvisni od volje ponudnika, pa ni mogoče objektivno preveriti še za čas pred potekom roka za prejem ponudb. Kot določa tretja poved iz petega odstavka 89. člena ZJN-3, se predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudbe, je mogoče objektivno preveriti. Čeprav se Državna revizijska komisija strinja z naročnikom (dokument »Odločitev« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3–4 in 6), da je izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 pozval na določene podatke v zvezi s certifikati, ki jih je izbrani ponudnik že predložil v ponudbi, pa to ne spremeni tega, da ravnanje izbranega ponudnika 18. 10. 2024 presega le pojasnilo ponudbe, saj je izbrani ponudnik v tem delu ponudbo [s podatki, ki po vsebini pomenijo voljo izbranega ponudnika, katera živila iz sklopov 2, 5, 16, 25 in 32 ponuja kot živila iz sheme kakovosti (oznaka s črko S)] dopolnil v elementih, katerih obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudbe, ni mogoče objektivno preveriti (gl. tretjo poved iz petega odstavka 89. člena ZJN-3), pri čemer ZJN-3 v šestem odstavku 89. člena, razen v primeru popravka ali dopolnitve očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ne omogoča dopolnitev tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične

specifikacije predmeta javnega naročila. Državna revizijska komisija ob tem tudi ne more slediti naročnikovemu stališču (dokument »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3 in 6), da bi bilo treba opustitev vpisa oznak s črkami E, L in/ali S v obrazec OBR4 Priloga 1 za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 pri izbranem ponudniku obravnavati kot očitno napako, saj je očitno le, da napaka v ponudbi izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25 in 32 obstaja, ni pa mogoče iz podatkov v ponudbi ali sicer (še preden je izbrani ponudnik 18. 10. 2024 predložil podatke na certifikatih) ugotoviti, kateri je podatek (katerega objektivnosti sicer ne bi bilo mogoče preveriti še za čas pred potekom roka za prejem ponudb), ki bi ga bilo treba upoštevati, niti ga naročnik ne bi mogel sam ugotoviti brez udeležbe izbranega ponudnika. Slednje še zlasti velja za tiste sklope in živila, v zvezi s katerimi niti certifikata ni bilo že v ponudbi (prim. certifikat št. IVR-2996-23 z dne 7. 12. 2023).

Državna revizijska komisija v zvezi s sklopom 26, ki je v celoti BIO sklop, ugotavlja, da četudi bi bilo treba izhajati iz dejstva, da je mogoče v tem sklopu ponuditi le živila, ki so ekološke pridelave (oznaka s črko E), posamezni certifikati, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, pa naj bi se nanašali na živila, ki so ekološke pridelave, in bi bilo tako treba šteti, da bi bilo zaradi specifikacije sklopa 26 kljub odsotnosti oznake s črko E v obrazcu OBR4 Priloga 1 že iz ponudbe izbranega ponudnika jasno, da je izbrani ponudnik v sklopu 26 ponudil le živila iz ekološke pridelave, je pri tem treba upoštevati tudi zahtevo iz petega odstavka točke I.C.2 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (str. 9), da je treba v sklopu 26 ponuditi eno živilo lokalnega izvora (oznaka s črko L). Ker se v sklopu 26 nahaja pet živil, od katerih jih je lahko glede na to, kaj glede na splošno znane (npr. podnebne ali gospodarske) podatke lahko (masovno) raste v Republiki Sloveniji, več takih (npr. marelice, solata ali bučke, ne pa npr. banane), ki so lahko lokalnega izvora, naročnik le na podlagi podatkov iz ponudbe izbranega ponudnika, kot so razvidni ob poteku roka za prejem ponudb, ob hkratnem zanemarjenju sicer izrecne zahteve iz obrazca OBR7 o označitvi takega živila, ne bi mogel niti sklepati, katero izmed teh je izbrani ponudnik ponudil kot živilo lokalnega izvora. Naročnik torej le na podlagi podatkov iz ponudbe izbranega ponudnika, kot so razvidni ob poteku roka za prejem ponudb, ne da bi upošteval še podatek, naveden na certifikatu št. 63-23-02 z dne 2. 11. 2023, ki ga je izbrani ponudnik predložil prek aplikacije e-JN 18. 10. 2024, ni mogel ugotoviti, katero živilo v sklopu 26 bi izpolnjevalo zahtevo za eno živilo lokalnega izvora. Šele na podlagi tega ravnanja izbranega ponudnika je bil naročnik seznanjen z voljo izbranega ponudnika, katero živilo iz sklopa 26 ponuja kot živilo lokalnega izvora (oznaka s črko L). Obstoj elementov ponudbe, ki so odvisni od volje ponudnika, pa ni mogoče objektivno preveriti še za čas pred potekom roka za prejem ponudb (prim. tretjo poved iz petega odstavka 89. člena ZJN-3). Čeprav se Državna revizijska komisija strinja z naročnikom (dokument »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3–4 in 6), da je izbranega ponudnika tudi za sklop 26 pozval na določene podatke v zvezi s certifikati, ki jih je izbrani ponudnik že predložil v ponudbi, pa to ne spremeni tega, da ravnanje izbranega ponudnika 18. 10. 2024 presega le pojasnilo ponudbe, saj je izbrani ponudnik v tem delu ponudbo [s podatkom, ki po vsebini pomeni voljo izbranega ponudnika, katero živilo iz sklopa 26 ponuja kot živilo lokalnega izvora (oznaka s črko L)] dopolnil v elementu, katerega obstoja pred iztekom roka, določenega za predložitev ponudbe, ni mogoče objektivno preveriti (gl. tretjo poved iz petega odstavka 89. člena ZJN-3), pri čemer ZJN-3 v šestem odstavku 89. člena, razen v primeru popravka ali dopolnitve očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ne omogoča dopolnitev tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Državna revizijska komisija tudi ne more slediti naročnikovemu stališču (dokument »*Odločitev*« št. 460-1/2024-12/11 z dne 5. 12. 2024, str. 3 in 6), da bi bilo treba opustitev vpisa oznake s črko L v obrazec OBR4 Priloga 1 za sklop 26 pri izbranem ponudniku obravnavati kot očitno napako, saj je očitno le, da napaka v ponudbi izbranega ponudnika tudi za sklop 26 obstaja, ni pa mogoče iz podatkov v ponudbi ali sicer (še preden je izbrani ponudnik 18. 10. 2024 predložil podatke na certifikatih) ugotoviti, kateri je podatek (katerega objektivnosti sicer ne bi bilo mogoče preveriti še za čas pred potekom roka za prejem ponudb), ki bi ga bilo treba upoštevati, niti ga naročnik ne bi mogel sam

ugotoviti brez udeležbe izbranega ponudnika. Ker je Državna revizijska komisija v zvezi s sklopom 26 ugotovila že to neskladnost, ni ugotavljala, ali bi bilo treba ugotoviti še kakšno drugo (neodvisno od vprašanja pravočasnega uveljavljanja prim. vlogo izbranega ponudnika z dne 9. 12. 2024, str. 3, o tem, ali je bilo zadoščeno zahtevi za ponudbo zahtevanih deležev ekoloških živil).

Državna revizijska komisija tako ugotavlja, da naročnik ob prejemu ponudbe izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 glede na odsotnost oznak s črkami E, L in S v obrazcu OBR4 Priloga 1 (ali pa v kakšnem drugem delu ponudbe) niti ni mogel določno vedeti, kaj predstavlja ponudbo v teh sklopih, temveč je o tem lahko le ugibal. Ponudba izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 je ob poteku roka za prejem ponudb vsebovala pomanjkljivosti, ki jih naročnik ni bil upravičen odpravljati na podlagi uporabe instituta iz petega odstavka 89. člena ZJN-3, niti naročnik svojega ravnanja ne more upravičiti v šestem odstavku 89. člena ZJN-3. Izbrani ponudnik je namreč šele na podlagi ravnanj 18. 10. 2024 ustvaril določno vsebino ponudbe za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32, glede sklopov 16, 25 in 32 pa tudi samo ponudbo, ki izpolnjuje zahtevo za ponudbo živila iz sheme kakovosti, kar so ravnanja izbranega ponudnika, ki jih naročnik ne bi smel sprejeti. Ker je naročnik ravnal v nasprotju s tem, je kršil tudi 7. člen ZJN-3 pri pregledu ponudb. Državna revizijska komisija tako ni mogla zaključiti, da je naročnik z izbiro ponudbe izbranega ponudnika za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32 pravilno uporabil točko a prvega odstavka 89. člena ZJN-3. Državna revizijska komisija je zato skladno z drugo alineo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila odločitev o oddaji javnega naročila za sklope 2, 5, 16, 25, 26 in 32, kot izhaja iz dokumenta »*Odločitev o oddaji naročila*« št. 460-1/2024-12/8 z dne 5. 11. 2024.

Skladno z drugo povedjo iz tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN daje Državna revizijska komisija naročniku napotke za pravilno izvedbo postopka v delu, ki je bil razveljavljen.

Z razveljavitvijo izpodbijane odločitve se postopek oddaje javnega naročila znova znajde v trenutku pred njenim sprejemom, naročnik pa je zavezan sprejeti eno izmed odločitev, ki jih omogoča 90. člen ZJN-3, pri čemer jo mora obrazložiti skladno z drugo povedjo iz desetega odstavka 90. člena ZJN-3 in z njo seznaniti ponudnike (prva poved iz desetega odstavka 90. člena ZJN-3). Naročnik mora pri svojih ravnanjih upoštevati 6. in 7. člen ZJN-3.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je uspel z zahtevkom za revizijo, zato mu Državna revizijska komisija upoštevajoč prvi in tretji odstavek 70. člena ZPVPJN kot potrebne priznava stroške takse v višini 1.674,14 eurov, ki jih je naročnik dolžan vlagatelju povrniti v 15 dneh po vročitvi tega sklepa.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Samo Červek, univ. dipl. prav.,
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti (na portalu eRevizija):

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.